

ארצות-הברית: סודותיו האפלים של אלכסנדר הייג

הביצועיסיטי, האנטיילברלית, של תקופת ניכסון. הוא מאפיין קלאסי של העידן החדש, שהחל עם בחירתו של רונאלד רגן לנשיא ארצות-הברית.

ארגנטינה: הימני.

המכוון והאנטי-שמי

בירת ארגנטינה חגגה השבוע בכרונות-פירסומת צבעור ניות ומאירות עיניים את הופעתו של שבועון אנטי-שמי חדש. תושבי בואנוס-אירס זכו לקרוא, כימעט בכל פינה בעיר, שעירם הפכה לבירת העולם הארי. המגזין החדש, פאפאלס, כולל תמונות גדולות של אדולף היטלר ובניטו מוסוליני, ואפילו מאמר מיוחד המציין את יום השנה לפתיחת מישפטי נירנברג. עורך השבועון מכנה את המישפטים בשם "פושע נירנברג" ומהלל ומשבח את מנהיגי הנאצים כקדושים.

"השראה יהודית". זוהמה פאשיסטית ונאצית כזו לא יתהה יכולה להתפרסם בארגנטינה ללא ברכת השילטונות. החונטה הצבאית של הגנרל חורחה וידאלה מקיימת צנזורה פוליטית חמורה, אוסרת על כל פירסום שמאלי או ליברלי, חרף יחסיה ההדוקים עם ברית-המועצות. הכתב המדיני של השבועון הבריטי אובזרוור, שביקר לאחרונה בארגנטינה, מדווח על הקצנה ניכרת בקרב החונטה. וידאלה ואנשיו משוכנעים, שהמסע הביני-לאומי נגד הפגיעה הגסה בזכויות-האדם בארגנטינה נערך בהשראה יהודית. באירח אנטי-שמי קלאסי משוכנעים הגנרלים, שהיהודים הם כלי-כולים, שולטים לא רק בכלכלה העולמית ובאמצעי-התיקשורת במערב, אלא גם מכוונים את פעולתו של השמאל בכל רחבי העולם הרכושני.

בארגנטינה יש כ-410 אלף יהודים. רובם נמנים על המעמד הבינוני, או עוסקים במקצועות הופשיים. רק מעטים מהם משתייכים לאצולת-ההמון הארגנטינית. הם נוטרלו לחלוטין מכל השפעה פוליטית ממשית. בצבא, שהוא המקור העיקרי לעוצמה פוליטית בארגנטינה, אין כימעט דריסת רגל ליהודים.

לעומת זאת השתייכו צעירים יהודים רבים לתנועות השמאל. בקרב 20 אלף פעילי השמאל שנעלמו בשנים האחרונות, אחרי שנחספו בידי פלוגות-הסער של וידאלה, מהווים היהודים אחוז ניכר. במיוחד נפגעו העיתונאים היהודים, שרובם נטו לשמאל, או לפחות למרכז הליברלי.

קשר שתיקה. אובזרוור גורס שהנטייה הארגנטינית לאנטי-שמיות ולפאשיזם באה לידי ביטוי בולט בתקופת מלחמת-העולם השנייה. הצבא נטה בפירוש לחמיכה בציר הגרמני-יפאני-איטלקי, ורק עם תבוסתו הצטרף לכנות-הברית והכריז מלחמה על גרמניה.

בוועדת הסינאט, ולא להתנהג שם בשחצנות הרגילה שלו. כשהופיע שם לפני שנתיים, כמפקד העליון של נאט"ו, התנהג כמו גנרל בדיקטטורה של בנות. הוא לעג בגלוי לסינאטורים, וכל תשובותיו היו המקניות ונטולות תוכן של ממש. גם בפרשת ווטרגייט סירב הייג לענות על שאלות, ולבסוף, אחרי לחץ כבד, נתן תשובות חלקיות וסתמיות. כיום אין ספק שהייג היה הארכיטקט הראשי של הדחת היועץ המישפטי האמין של ממשלת ניכסון, ארצ'בלד קוקס, שהתעקש לחקור ביסודיות לא רק של הפריצה למטה המפלגה הדימוקרטית במלון ווטרגייט, אלא גם על הסתרת העניין באמצעים בלתי-חוקיים. יורשו של קוקס, ליאון ג'אורסקי, סיפר בנכרונותיו

בעיצומו של משבר ווטרגייט, שבו מילא מועמדו של רונאלד רגן לכהונת שר-החוץ תפקיד מרכזי, הגדיר עיתון אמריקאי את אלכסנדר הייג כ"ערפל שטני האופף את הנשיא ריצ'ארד ניכסון". הייג, קשוח וציני כדרכו, לא התרגש במיוחד. הוא שלח כרטיס ברכה ליום-ההולדת של אחד מידידיו ותתם: "הכוח הזדוני — אל הייג".

חקירה כסינאט. הייג יודקק לא רק לקשיחות ולציניות שלו, אלא גם לכישוריו הפוליטיים הבלתי-מבוטלים, כשתייצב לפני ועדת-החוץ של הסינאט, ב-9 בינואר. רוב המשקיפים סבורים שהמינוי יאשר במליאת הסינאט. יריביו המושבעים של הייג, הליברלים במפלגה

גנרל אלכסנדר הייג
הנרפל השטני של ניכסון

שהייג עשה כמיטב יכולתו להסתיר את סרטיה-הקלטה המרעישים של ניכסון. הייג אף ניסה לאיים על ג'אורסקי ולשחד אותו חליפות, כראוי לתלמידו המובהק של הנרי קסינג'ר, אויביו של הייג תולים תיקוות רבות ב-6,000 השעות של סרטיה-הקלטה ניכסוניים, אותם עדיין לא שמע איש. הייג אמנם הבטיח לרגן שאין שם שום מימצאים העלולים להרשיע אותו, אבל זה יתברר רק אם חקירת ועדת-הסינאט תהיה ארוכה, יסודית וממצה.

ציניות ביצועיסיטי. אחרי שנמלט, ממש בעור שיניו, מתוצאות שערוריית ווטרגייט, מונה הייג למפקד העליון של נאט"ו, נאלץ לזנוח את שאיפתו הישנה להיות רמטכ"ל צבא ארצות-הברית. מינוי זה היה כרוך באישור הסינאט הדמוקרטי, ולכן לא היה שום סיכוי ב-1974.

הפתעת רבים, הוכיח הייג כישורים דיפלומטיים וצבאיים בתפקידו בנאט"ו, הוא הצליח לקרב אליו את הגרמנים, ואפילו שיפר את הקשרים עם הצרפתים. הוא חילץ את תורכיה מבדידותה המדינית אחרי פרשת קפריסין, תמך בימיו התורכי עד הסוף. באירופה מייחסים להייג את הצלחת נאט"ו למנוע פרישת פורטוגל מן הברית.

הייג הוכיח את עצמאותו מפטרונג, קסינג'ר. היחסים ביניהם הרעו מאוד מאז שנתפרדה החבילה, בשלהי 1973. ביטחונן העצמי של הייג גבר, אם כי הוא מגלה עדיין רגישות רבה כשמזכירים לו את הציונים הגרועים שקיבל בבית-הספר לקצינים, ווסט פוינט.

היונים בארצות-הברית חוששים שגישתו של הייג לזירה הבינלאומית תהיה יותר מילטריסטית מאשר דיפ-לומטית. הניצנים חושדים בו בשל קשריו עם קסינג'ר ותמיכתו, המסויגת אמנם, בדטאנט. אך משקיפים המכירים אותו היטב סבורים שהוא פשוט ישרת את רגן בנאמנות, יעשה הכל לקידומו האישי ולניטרולו של יועץ הנשיא לביטחון-לאומי, ריצ'ארד אלן.

הייג (56) יזכה במינוי, אפילו אם יריביו יעלו מחדש את כל הנקודות האפלות בעברו. כשרהוץ הוא לא ינקוט, בהכרח, יזמות להתרפת היחסים עם הסובייטים, אך ברור ששיקולים, "קארטריים" של זכויות-האדם לא מעניינות אותו. מינויו הוא בשרה טובה לדרום-אפריקה, לחונטות הצבאיות של אמריקה-הלאטינית ולשליטים האכזריים של תורכיה ואינדונזיה. הייג מסמל את הציניות

הדימוקרטית, מקווים שלפחות 30 סינאטורים יתנגדו למינוי. ההתנגדות תבטא מחאה ואף רמז גלוי, שרבים בארצות-הברית מסרבים לתת אימון בהייג. עיתונאים, פוליטיקאים, ותיקי המאבק נגד פשעי וייאט-נאם וקאמר בודיה, יעקבו בשבע עיניים אחרי הייג, יחכו לכל כישלון או מעידה, כדי לחסלו סופית.

הייג, שהיה מזכירו הצבאי ואחרי-כך סגנו של הנרי קסינג'ר בממשלתו של ניכסון, מאוחר 43 פעמים בספרו של ויליאם שאוקרוס, אירונ צדד, בכל המיקרים הוא מבצע שליחויות אפלות ביותר למען קסינג'ר, מסייע בהתלהבות בעקיפת הקונגרס, הצבא ואפילו משרד-החוץ עצמו, כדי להבטיח שקמבודיה תופץ באכזריות ללא תקדים, יעבור בהתלהבות בברוטליזציה של וייטנאם הצפונית באמצעות הפצצות מאסיביות, הרעלת יבולים, עידוד קבוצות גנרלים מושחתים בדרום וייאט-נאם ובקאמבודיה.

הייג היה פטרונגו הראשי של תומאס אוסטרום אנדרס, דיפלומט בשגרירות ארצות-הברית בקאמבודיה, שתפקידו העיקרי היה לבלום כל ניסיון מצד הקונגרס האמריקאי ואמצעי-התיקשורת בארצות-הברית לעמוד על המתרחש בהודוסיין. ההתייחסות הצינית, העוינת ומלאת הבוז של אנדרס לעיתונות החופשית, המאפיינת כל מישר מושחת שיש לו הרבה מה להסתיר, הפכה אותו לחביבו של הייג. בכל פשעי המלחמה המחרדים שבוצעו בוויאט-נאם ובקאמבודיה בשנים 1973-1969 היה המועמד של רגן לשר-החוץ מבצע, יוזם וסניגור גלגל. יחסו ל"הזובים" בהודוסיין היה תמיד גיועני מובהק. חייאדם, בעיקר לאלבן, אינם נחשבים בעיניו.

6000 שעות. באקלים הפוליטי השורר היום בי ארצות-הברית ספק אם מישוה יטרח לחקור את הייג על פרשת קאמבודיה. התהליך שיזום ניכסון-קסינג'ר-הייג עלה, אומנם, בחיי שני מיליון בני-אדם, אבל זו כבר פרשה ישנה, לא מעניינת. לעומת זאת ינסו לפחות כמה סנאטורים דימוקרטיים לתחקר את הייג באורח יסודי על חלקו בפרשת ווטרגייט. הייג קארננטון, "המצליח" הדימוקרטי כסינאט, טוען שהייג אשם במידה רבה בהסתרת סרטי ההקלטה של ניכסון בתקופת חקירת ווטרגייט, וכן בעיסקה שנסתיימה במינויו של ג'ארלד סורד לנשיא ובחנינה שהוענקה לריצ'ארד ניכסון. ידידיו של הייג מגסים לשכנע אותו ל"שחק אותה"

הגנרל חואן פירון, שעלה לשלטון ב-1945, נטה ליישם הרבה מהלקחים שלמד כשהיה נספה צבאי באיטליה של מוסוליני. למרות קיומו של אגף שמאלי ופופוליסטי בתנועה הפירוניסטית, קיים פירון קשרים מסועפים עם פאשיסטים מסוגו של ראפאל טוחוליו, רודף הרפובליקה הדומניקאנית. זה אף העניק לו מיקלט עם הדחתו, לפני שקיבל את הסותו של הגנרליסמו פרנקו, רודנה של ספרד באותם ימים.

החונטה הנוכחית מתעבת את פירון, אבל היא ירשה את שיטותיה הסמכותיות ואת כל המורשת האנטי-יהודית. בקרב יהודי ארגנטינה שורר פחד. האירגונים היהודיים לא מעזים למחות בגלוי, מנהיגי יהודי ארגנטיני, שביקר השבוע בארץ, מסר שהמצב הרוע לא רק בארגנטינה, אלא בכל רחבי אמריקה-הלטינית. החונטות הצבאיות חוננות בגלוי את בחירתו של רונאלד רגן לנשיא ארצות-הברית. דמויות שנואות, פרו-יהודיות ר' ליברליות, כמו ג'ימי קארטר, אנדרו יאנג וסירוס ואנס פינו את הזירה. היהודי הארגנטיני אף הביע חשש, שמדיניותו של ישראל באמריקה-הלטינית התמיכה הצבאית שלה בדיקטטורות הימניות, מוציאה מכלל אפשרות מסע למען יהודי ארגנטינה בהנהגת מנחם בגין.

מצבם של יהודי ארגנטינה מדאיג במיוחד נוכח אפשרות התקרמותו של קרטישתיקה משולש, שבו יקחו חלק ליאנוני כרונייב, רונאלד רגן ומנחם בגין.